

Kabilies

in Wikipedia, die vrye ensiklopedie

Kabilies (*Taqbaylit*, [ˈθɛqβæjɫɪθ] luister (hulp·inligting), *Tamaziɣt Taqbaylit* of *Tazawt*) is 'n Berbertaal wat gepraat word in Kabilië (Algerië), asook in Frankryk en ander lande van Europa. Dit het moontlik meer as vyf miljoen sprekers net in Kabilië^[2] en meer as sewe miljoen sprekers in die wêreld.

In Algerië is dit die grootste Berbertaal, gevolg deur Chaoui, wat nouverwant is aan Kabilies. Dis die tweede grootste Berbertaal, naas Chleuh, wat in die suide van Marokko gepraat word.

Op 10 April 2002 het 'n wysiging van die Algeriese grondwet (deur die toevoeging van artikel 3b) die "tamazight" (wat die algemene naam van die Berbertale is) erken as nasionale taal van dié land.^[3]

Inhoud
Oorsprong
Fonologie
    Klinkers
    Konsonante
Skrif
Verwysings
Eksterne skakels

Oorsprong

Kabilies is 'n vorm van "tamazight". Dit maak deel uit van die Berberse tak van die Afro-Asiatiese tale. Dit word aangeneem dat dit van die proto-Afro-Asiatiese taal, wat 10 000 tot 17 000 jaar gelede in die ooste van Afrika gepraat is, afstam.^[4]

Fonologie

Klinkers

Kabilies het, net soos Berbertale in die algemeen, slegs drie klinkers:

- a** tussen « a » en « e »: [æ]
- i** tussen « i » [i] en « e » [e]
- u** soos « oe » [u]

Kabilies het ook 'n schwa [ə] wat "ilem" genoem word, maar nie as 'n regtige klinker beskou word nie. Dit het ontstaan uit die verswakking van die ander klinkers, en die uitspraak hang af van die konsonante.

Konsonante

	Kabilies <div>Taqbaylit</div>
<div>Gepraat in:</div>	<div><div></div><div></div><div></div><div></div><div>Algerië</div><div>Frankryk</div><div>België</div><div>Kanada</div></div>
<div>Gebied:</div>	<div>Kabilië</div>
<div>Totale sprekers:</div>	<div>5,6 miljoen^[1]</div>
<div>Taalfamilie:</div>	<div>Afro-Asiaties</div> <div>Berber</div> <div>Noord-Berber</div> <div>Kabilies</div>
<div>Skrifstelsel:</div>	<div>Tifinagh, Arabiese alfabet, Latynse alfabet</div>
<div>Taalkodes</div>	
<div>ISO 639-1:</div>	<div><i>geen</i></div>
<div>ISO 639-2:</div>	<div>kab</div>
<div>ISO 639-3:</div>	<div>kab (http://www.sil.org/iso639-3/documentation.asp?id=kab)</div>
<div></div>	<div>A map of the Kabylie region in northern Algeria, showing its location relative to the Mediterranean Sea, Tunisia, and other Algerian regions like Algiers, Oran, and Constantine. The region is highlighted in yellow and labeled 'KABYLE' and 'CHAOUÏA'. Major cities like Tizi Ouzou, Bougie, and Sétif are marked.</div>
<div>Nota: Hierdie bladsy kan IFA fonetiese simbole in Unicode bevat.</div>	

		Konsonante																
		Bilabiaal		Labiodentaaal	Interdentaaal		Dentale		Alveolêr		Postalveolêr		Palataal		Velêr			
		Normaal	Lab.		Normaal	Emf.	Normaal	Emf.	Normaal	Emf.	Normaal	Emf.	Normaal	Lab.	Normaal	Lab.		
Eksplosiewe	Stemloos						t [t̪]	t̥ [t̪̥]							k [k]	k̥ [k̪̥]		
	Stemhebbend	b [b]	b̥ [b̪̥]				d [d̪]								g [g]	g̥ [g̪̥]		
Affrikate	Stemloos								tt [ts]		č [tʃ]							
	Stemhebbend								zz [dz]		ǧ [dʒ]							
Frikatiewe	Stemloos	b [β]		f [f]	t [θ]				s [s̪]	ʃ [s̪̥]	c [ʃ]	ç [ʃ̪̥]	k [ç]	k̥ [ç̪̥]				
	Stemhebbend				d [ð]	ɖ [ð̪̥]			z [s̪]	ʒ [z̪̥]	j [ʒ]	j̥ [ʒ̪̥]	g [j̪]	g̥ [j̪̥]				
Nasale		m [m]					n [n]											
Laterale							l [l̪]	ɭ [l̪̥]										
Trillers							r [ɾ]	r̥ [ɾ̪̥]										
Approksimante		w [w]											y [j]					

Skrif

Tamazight het sy eie skrif (tifinagh), maar Kabilies word meesal met 'n van die Latynse alfabet afgeleide skrif geskryf:

<u>A</u>	<u>ɛ</u>	<u>B</u>	<u>C</u>	<u>Č</u>	<u>D</u>	<u>Ḑ</u>	<u>E</u>	<u>F</u>	<u>G</u>	<u>Ğ</u>	<u>H</u>	<u>Ḥ</u>
<u>I</u>	<u>J</u>	<u>K</u>	<u>L</u>	<u>M</u>	<u>N</u>	<u>O</u>	<u>P</u>	<u>Q</u>	<u>Y</u>	<u>R</u>	<u>S</u>	<u>Ş</u>
<u>T</u>	<u>Ṭ</u>	<u>U</u>	<u>V</u>	<u>W</u>	<u>X</u>	<u>Y</u>	<u>Z</u>	<u>Ž</u>				
<u>a</u>	<u>ɛ</u>	<u>b</u>	<u>c</u>	<u>č</u>	<u>d</u>	<u>ḑ</u>	<u>e</u>	<u>f</u>	<u>g</u>	<u>ğ</u>	<u>h</u>	<u>ḥ</u>
<u>i</u>	<u>j</u>	<u>k</u>	<u>l</u>	<u>m</u>	<u>n</u>	<u>o</u>	<u>p</u>	<u>q</u>	<u>y</u>	<u>r</u>	<u>s</u>	<u>ş</u>
<u>t</u>	<u>ṭ</u>	<u>u</u>	<u>v</u>	<u>w</u>	<u>x</u>	<u>y</u>	<u>z</u>	<u>ž</u>				

Verwysings

- "Ethnologue: Languages of the World, Seventeenth edition, Kabyle" (<http://www.ethnologue.com/language/kab>) (in Engels). Ethnologue. Geargiveer (<https://web.archive.org/web/20190926183354/https://www.ethnologue.com/language/kab>) vanaf die oorspronklike op 26 September 2019. Besoek op 16 Oktober 2015.
- (**(**fr**)**)** - « Langue et littérature berbères » (http://www.clio.fr/BIBLIOTHEQUE/langue_et_litterature_berberes.asp), artikel van Salem Chaker, professor Berbertalen aan die Inalco, en direkteur van die "Centre de Recherche Berbère".
- Wet van die 27 Moharram 1423 (10 April 2002) (https://www.apn-dz.org/apn/french/constitution96/loi02_03.htm)
- Hassan Remaoun, « Le Maghreb, le Sahara,l'Afrique et la langue berbère »

Eksterne skakels

-
- Wikiwoordeboek het 'n inskrywing vir Kabilies.

Normdata 	BNF: cb11974973z (https://catalogue.bnf.fr/ark:/12148/cb11974973z) (data) (https://data.bnf.fr/ark:/12148/cb11974973z) • GND: 4403355-2 (https://d-nb.info/gnd/4403355-2) • LCCN: sh85071233 (https://id.loc.gov/authorities/subjects/sh85071233) • NDL: 00564364 (https://id.ndl.go.jp/auth/ndlna/00564364)
---	---

Ontsluit van "https://af.wikipedia.org/w/index.php?title=Kabilies&oldid=2209210"

Die bladsy is laas op 18 Junie 2020 om 02:06 bygewerk.

Die teks is beskikbaar onder die lisensie Creative Commons Erkenning-Insgelyks Deel. Aanvullende voorwaardes kan moontlik ook van toepassing wees. Sien die Algemene Voorwaardes vir meer inligting.